

Villie. Det fremgaar af Motiverne, at man har været ængstelig ved at gaa med til at ordne Forholdet under den Form, som jeg her har antydnet, men jeg tror, at det er den eneste fremkommelige Vej, den eneste Maade, hvorpaa vi ere i Stand til nogenlunde at give de unge Mennesker, hvad de skulle have, og Mesteren, hvad han skal have. Tænke vi os Forholdet saaledes, at en Mester beskæftiger 2—3 Lærlinge, hvilket ofte er Tilfældet i Provinsbyerne og ogsaa her i København, kan der gøre sig forskellige Vanskeligheder gældende. Ved Bageridrift kunne jo Temperatur, Gæringsperiode o. s. v. jo let veksle. Naar efter $5\frac{1}{2}$ Times Forløb pludselig Hviletiden kommer, saa kan den derfor komme belejligt den ene Nat, men ikke den anden. Naar Vejret f. Eks. er meget koldt, og man som Følge deraf er kommen senere til at dampe og hæve, og Ovnene er bleven senere færdig, saa kan det tænkes, at de $5\frac{1}{2}$ Time er udløben, lige naar Udbagningen skal foregaa. Lærlingen skal saa hen at hvile sig, han gaar, og saa staa Mesteren med det hele og kan intet gøre. Der maa nødvendigvis gives en vis Frihed indenfor den almindelige Tidsgrænse. I modsat Fald vil det virke aldeles ødelæggende og kan heller ikke gennemføres. Disse Arbejdsplaner og Arbejdsbøger, hvor det for hver enkelt Arbejder skal anføres, fra og til hvilket Tidspunkt han skal arbejde, maa ogsaa kunne simplificeres. Ellers kommer Bageren til at antage en særlig Bogholder, og det bliver endda næsten ugørligt at føre det paa en saadan Maade, som her forlanges. Det er heller ikke nødvendigt, idet man kan gaa ud fra, at saavel Svende som Lærlinge nok i Almindelighed skulle holde paa at faa den Frihed, Loven indrømmer dem. Her maa der kunne gøres en Forandring, saaledes at man blot siger, at indenfor Arbejdstiden skal der være en passende Hviletid saa og saa lang, alt eftersom Forretningens Behov og Tarv kræver det.

I § 5 er der for Københavns og Frederiksbergs Kommuner Vedkommende fastsat, hvorledes Forholdene skulle ordnes i Henseende til Fridøgnet. De ere jo allerede ordnede ad Frivillighedens Vej, og der er i og for sig ikke noget at sige dertil, ihvorvel det ikke kan nægtes, at

der derved er paalagt Bagerstanden en ganske betydelig forøget Byrde, en Byrde, som det for mange er meget vanskeligt at bære. Saa komme vi til Virksomhederne udenfor København, hvor det er foreslaaet, at der skal hviles fra Søndag 12 Middag til Mandag Formiddag Kl. 4. Ja, det er jo ikke saa lang en Hviletid, som der er forudsat for de andre, men Arbejdet i Bagerierne er jo — og da navnlig i Provinserne — ikke saa intensivt. I de Bagerier, hvor der bages Rugbrød, bages der ofte kun hveranden Dag, og saa have Svendene fri fra om Formiddagen eller fra Middag af, kort sagt: der er saa megen Frihed ogsaa indenfor Arbejdsperioderne, at man kan anse det her foreslaaede for passende. Men der er en Ting, som Befolkningen absolut vil føle sig brøstholden ved, hvis der ikke sker nogen Forandring. Der maa særlig for Landets og Provinsernes Vedkommende gives Dispensation til enkelte Dage om Aaret at afvige fra den almindelige Regel. I den tyske Lovgivning findes en Bestemmelse om, at der indtil 40 Dage om Aaret kan afviges fra Bestemmelserne om Hviletid, naar der saa gøres Indrømmelser paa anden Maade. Man tænke sig nu, at der om Søndagen skal afholdes en Skovfest, der samler en stor Mængde Mennesker, det være sig en politisk Fest eller en anden Fest, men navnlig en politisk Fest. Man vil ved en saadan Lejlighed let komme til at undvære det daglige Brød, thi det kan jo være Regnvejr om Formiddagen, og vedkommende Restauratør har da ikke bestilt sit Brød; først, naar det klarer op til Middag, og Mødet bliver afholdt, skal der tages fat. Men Helligdagsloven siger, at om der saa er 10,000 Mennesker samlede og Bagere nok i Omegnen til at producere Brødet, saa maa der ikke bages om Søndagen. Der findes jo nok en Bestemmelse om, at man kan indhente Politimesterens Tilladelse, men Politimesteren er ude i Provinserne ikke altid hjemme om Søndagen, og ogsaa i øvrigt kan det være vanskeligt at skaffe sig en saadan Tilladelse. Der maa derfor kunne indsættes en Bestemmelse i Loven om, at der, naar der indrømmes Frihed, til Gengæld maa kunne arbejdes under særlige Forhold indtil et begrænset Antal Dage. At Arbej-